

videregaaende Bebyggelse af Slotsholmen, er jeg, som jeg allerede udtalte ved 1ste Behandling, af den Mening, at vi i betydeligt Omfang trænge til offentlige Bygninger, og vi have der paa Slotsholmen en udmærket Plads, hvorpaa vi kunne lægge forskellige Bygninger med offentlige Formaal. Men hvis man udfører dette Arbejde stykkevis uden mindste Hensyn til, hvad man vil bruge den øvrige Del af Pladsen til, kan man let komme til at anbringe Bygningerne saaledes, at det vil blive vanskeligt at finde en hensigtsmæssig Plads til de Bygninger, man senere vil opføre. I den Henseende har jeg allerede henpeget paa den Plads, man har givet det kgl. Bibliotek. Efter min Mening er det en meget uheldig Beliggenhed, og havde man den Gang samtidig med at vedtage Lovforslaget haft en Plan for Bebyggelse af Slotsholmen, hvad Socialdemokratiet foreslog, vilde man sikkert have valgt en anden Plads til denne Bygning. Men dertil kommer den Omstændighed, at ikke alene den Plan, jeg paa det Tidspunkt havde tænkt mig, at man burde lægge for Bebyggelse af Slotsholmen i Forbindelse med Færdselslinier over Slotsholmen, men ogsaa andre Planer, vi have haft den Ære at se, ere blevne forrykkede ved, at den omtalte Bygning ligger, hvor den nu ligger. Den kræver nemlig Omgivelser, som kunde hæve Bygningen, saa at den kom til sin Ret som et stort arkitektonisk Værk og til sin Ret ifølge det Indhold, den har, idet den rummer vort Lands største Skatte paa Litteraturens Omraade. En saadan Bygning burde naturligvis ikke ligge i en Afkrog, den bør ikke ligge i en snæver Gade men paa en Plads, hvor alle kunne se den, og hvor der er let Adgang til den. Men at tilvejebringe en saadan Plads foran denne Bygning vil være vanskeligt og foregribe Anbringelsen af andre Bygninger, som man maaske kunde have Lyst til at lægge umiddelbart i Nærheden af det Sted, hvor det kgl. Bibliotek ligger. Derved er der imidlertid intet at gøre, men man skulde vogte sig for at gøre en lignende Fejl i Fremtiden. Derfor har jeg ment, at Kommissionen burde have til Opgave ogsaa at tænke paa, hvorledes man skulde anvende den øvrige Del af Slotspladsen, hvilke Bygninger man der skulde anbringe og i store Træk pege paa hensigtsmæssige Pladser, hvor disse Bygninger kunde lægges. Det vil ikke forøge eller forlænge Kommissionens Arbejder i saa overordentlig Grad, da der jo ikke tages Sigte paa en detailleret Planlæggen af Bebyggelsen

af Slotsholmen og en bestemt Fastslaaen af, hvilke Bygninger der skal ligge der og der, og hvorledes de skulle indrettes. Man skal kun i store Træk holde Pladsen beredt til, at offentlige Bygninger kunne anbringes der, saa at de Bygninger, vi nu tænke paa at opføre der, ikke komme til at ligge i Vejen for Bygninger til andre offentlige Formaal, som man sikkert vil finde det formaalstjenligt at bruge Slots-holmens Grund til.

Dernæst ønsker jeg ogsaa, at Programmet skulde indeholde Tilvejebringelse af hensigtsmæssige Færdselslinier over Slotsholmen. Jeg takker i saa Henseende det ærede Udvalg for, at det har indsat en Bemærkning derom i Betænkningen. Dels i Henhold dertil, dels i Henhold til den ærede Ordførers Udtalelser og dels i Henhold til den højtærede Ministers Udtalelser ved 1ste Behandling kunde jeg maaske have ladet mig nøje dermed og ikke have anset det for nødvendigt at stille bestemte Ændringsforslag derom. Men da jeg omtaler Programmet, og hvad det bør indeholde, vil jeg ikke i mit Ændringsforslag kunne undvære Planlæggelsen af Færdselslinier, og derfor har jeg tilladt mig at beholde dem i Ændringsforslaget, idet jeg ønsker, at det skulde være Kommissionens bestemt udtalte Opgave at planlægge saadanne Færdselslinier.

Jeg skal dernæst tillade mig at omtale Ændringsforslag under Nr. 13, som jeg har stillet sammen med det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen). Ogsaa jeg mener, at man i saa stort Omfang som muligt bør benytte dansk Arbejdskraft og danske Materialier. Med Hensyn til det første Punkt har jeg forskellige Grunde dertil. Der er jo for det første en Tilbøjelighed hos private Entreprenører, som sandsynligvis faa med dette Arbejde at gøre, til fra Udlandet at indforskrive billig Arbejdskraft til Trods for, at der her i Landet er en Mængde Hænder ledige, som kunde trænge til at faa Arbejde herved. Derfor mener jeg, at der bør holdes paa, at danske Arbejdere i saa stor Udstrækning som muligt anvendes. Men dernæst mener jeg tillige, at danske Materialier ved en saadan Bygningens Opførelse bør anvendes i saa stor Udstrækning som muligt. Det vil være en stor Opgave for vor hjemlige Industri at faa med Tilvejebringelsen af alt, hvad der bruges til denne Bygning, at gøre. I saa Henseende tror jeg, der er sket noget godt ved Opførelsen af Københavns Raadhus, hvor man netop i størst mulig Udstræk-